

Forvaltningsrevisjonsrapport - Klasseledelse, tilpasset opplæring og skolemiljø

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Åfjord kommune

Møtedato

21.03.2022

Saknr

09/22

Saksbehandler Karoline Lorentzen

Arkivkode FE - 217, TI - &58

Arkivsaknr 21/86 - 13

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar forvaltningsrevisjon med tema klasseledelse, tilpasset opplæring og psykososialt skolemiljø til orientering og oversender den til kommunestyret med følgende innstilling:

1. Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapporten til orientering.
2. Kommunestyret ber rådmannen snarlig følge opp revisors anbefalinger:
  - a) Se på muligheten for at flere skoler i større grad kan jobbe målrettet med klasseledelse og relasjonsarbeid, samt dele erfaringer mellom skolene.
  - b) Se på muligheten for at informasjonsutvekslingen mellom barnehager og skoler blir spisset opp mot tilpasset opplæring.
  - c) Sørge for at etablerte rutiner for dokumentasjon, tiltak og evalueringer av elevers faglige utvikling etterleves.
  - d) Sørge for at evalueringer av det forebyggende arbeidet med skolemiljøet baserer seg på det samlede informasjonsgrunnlaget som skolene har tilgang til.
3. Kommunestyret ber rådmannen om en skriftlig tilbakemelding til kontrollutvalget innen 22.08.2022 på hvordan revisors anbefalinger er fulgt opp.

Vedlegg

Rapport forvaltningsrevisjon - Klasseledelse tilpasset opplæring og skolemiljø
Revisors generklæring

Saksopplysninger

Det følger av kommuneloven § 23-3 at det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner i kommunen. Kommunestyret i Åfjord kommune behandlet den 16.09.20 (sak 67/20) plan for forvaltningsrevisjon 2021-2024. I planen var spesialundervisning og tilpasset opplæring i kommunen satt opp som første prioritet.

Kontrollutvalget bestilte forvaltningsrevisjon med dette som tema, se vedtak i sak 9/21 behandlet den 22.03.2021. Kontrollutvalget sluttet seg til revisors prosjektplan, se vedtak i sak 18/21 behandlet i møte den 28.06.2021.

Revisor har på bakgrunn av bestillingen fra kontrollutvalget formulert følgende problemstillinger for prosjektet:

1. Hvordan jobber kommunen med klasseledelse?
2. Tilbyr kommunen tilpasset opplæring i tråd med opplæringsloven og andre retningslinjer?
3. Jobber kommunen forebyggende for å sikre et trygt og godt skolemiljø?

Kontrollutvalget endret problemstilling 1 til «Tyder data på at kommunen jobber godt med klasseledelse?» i kontrollutvalgets møte 08.11.2021 (sak 42/21).

For å besvare problemstillingene valgte revisor å gjennomføre intervju og spørreundersøkelser, samt dokumentgjennomgang.

Tyder data på at kommunen jobber godt med klasseledelse?

Revisor konkluderer med følgende:

- Data tyder på at kommunen jobber godt med klasseledelse, men det utarbeides ulikt og i varierende grad blant skolene.
- Det er jobbet med klasseledelse i Åfjordskolen gjennom blant annet prosjekt i samarbeid med Regionalt kunnskapscenter for Barn og Unge (RKBU).
- Enkelte skoler har hatt ekstern skolevurdering med klasseledelse, men også arbeid innad ved den enkelte skole.
- De skolene som har jobbet mere med verdigrunnlaget fremstår også å ha jobbet bedre med atferdsavklaringer.
- Elevenes motivasjon for å lære og god arbeidsro er to utfordringer som peker seg ut når det kommer til faglig relasjonsarbeid.
- De sosiale relasjonene mellom elever og lærere fremstår i det vesentlige som gode.
- Det er bedre resultater på elevundersøkelsen på barnetrinnet enn ungdomstrinnet.
- PPT ønsker selv i større grad å være en støttespiller i arbeidet med klasseledelse.

Tilbyr kommunen tilpasset opplæring i tråd med opplæringsloven og andre retningslinjer?

Revisor konkluderer med følgende:

- Kommunen tilbyr tilpasset opplæring i tråd med opplæringsloven og andre retningslinjer.
- Samarbeidet mellom barnehage og skole kan ha nytte av å konkretiseres ytterligere.
- Et forbedringspunkt når det kommer til samarbeidet mellom barnehage og skole vil være å definere tydelig hvilken informasjon som skolen trenger for å kunne tilpasse opplæringen på en best mulig måte.
- Det bør avklares hvilken informasjon barnehagen kan bistå med.
- Etablerte rutiner for kartlegging av den faglige utviklingen kan i større grad følges.
- Det jobbes til dels godt med underveisvurderinger i Åfjordskolen, men det er innbyrdes forskjeller mellom skolene.
- Det er satt i gang et arbeid for å samkjøre praksisen for vurderingsgrunnlaget i Åfjordskolen.

Jobber kommunen forebyggende for å sikre et trygt og godt skolemiljø?

Revisor konkluderer med følgende:

- Kommunen jobber forebyggende for å sikre et trygt og godt skolemiljø, men bør i større grad evaluere sitt arbeid ut fra et samlet informasjonsgrunnlag.
- En forutsetning for å kunne forebygge mobbing er å forstå hva som oppfattes som mobbing. Samtlige skoler har drøftet krenkelsesbegrepet, men ikke alle lærere opplyser å ha deltatt i drøftingen.
- Evalueringer av det forebyggende arbeidet med skolemiljøet bør vurderes på bakgrunn av et samlet informasjonsgrunnlag, blant annet ved å se de ulike kartlegginger av skolemiljøet opp mot hverandre, herunder f.eks kartlegging av foreldrestemmer, elevenes faglige utvikling og det psykososiale miljøet.

Revisors anbefaling

På bakgrunn av vurderinger og konklusjoner har revisor følgende anbefalinger om rådmannens videre arbeid med klasseledelse, tilpasset opplæring og psykososialt skolemiljø:

- Se på muligheten for at flere skoler i større grad kan jobbe målrettet med klasseledelse og relasjonsarbeid, samt dele erfaringer på tvers av skolene.

- Se på muligheten for at informasjonensutvekslingen mellom barnehager og skoler blir spisset opp mot tilpasset opplæring.
- Sørge for at etablerte rutiner for dokumentasjon, tiltak og evalueringer av elevers faglige utvikling etterleves.
- Sørge for at evalueringer av det forebyggende arbeidet med skolemiljøet baserer seg på det samlede informasjonsgrunnlaget som skolene har tilgang til.

Forvaltningsrevisor Johannes Næstvold vil presentere rapporten for kontrollutvalget i møtet og vil samtidig kunne svare på spørsmål fra utvalget.

Konklusjon

Rapporten svarer ut problemstillingene, og konklusjonene ser ut til å være tilstrekkelig dokumentert.

Rapporten viser at det i Åfjord kommune generelt arbeides godt med klasseledelse, men at det foreligger variasjoner mellom skolene. Videre avdekker rapporten at det jobbes med tilpasset opplæring på flere trinn i opplæringsløpet i Åfjordskolen, men de etablerte rutinene for kartlegginger av den faglige utviklingen i større grad bør følges opp når det kommer til dokumentasjon av tiltak og evalueringer. Samarbeidet mellom barnehage og skole kan ha nytte av å bli spisset ytterligere mot tilpasset opplæring. Det er etablert et forebyggende arbeid knyttet til det psykososiale skolemiljøet, men de evalueringer av arbeidet som gjøres bør i større grad vurderes på bakgrunn av et samlet informasjonsgrunnlag.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å ta rapporten til orientering og legge den frem for kommunestyret med forslag om at revisors anbefalinger følges opp av rådmannen.